

JKP "ТОПЛАНА"

ЈАВНО-КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ СА П.О. - КЊАЖЕВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2012. годину

ФЕБРУАР 2013.год.

САДРЖАЈ

Увод.....	3
Рад постројења.....	4
Текуће одржавање.....	5
Инвестиционо улагање.....	5
Утрошак енергената.....	5
Утрошено време рада.....	6
Економски део извештаја.....	7
Извршење финансијског плана..	9
Анализа пословања.....	12
Закључак.....	13

УВОД

Програмом пословања јавног комуналног предузећа "Топлана" Књажевац је за пословну 2012. годину било предвиђено да се у периодима од 01.01. до 15.04.2012. год. и од 15.10. па до 31.12.2012. године изврши снабдевање топлотном енергијом корисника услуге грејања, чија је укупна грејна површина 54838 квадратних метара и да се притом заврши пословна 2012. година са планским губитком из пословања у износу од 5.000.000,00 дин. који настаје као последица великог диспаритета између цене мазута и цене грејања.

Може да се константује да је ЈКП "Топлана" остварила успешно прву и најважнију обавезу и да су корисници имали квалитетно грејање без застоја у оба грејна периода. Међутим, због константног повећања цена мазута у току прошле пословне године дошло је до повећања већ и онако високог диспаритета између цене услуге грејања и цена енергената, тако да је планирани финансијски губитак у пословној 2012. години већи него што је планом предвиђено. Овако лош пословни резултат ЈКП "Топлана" говори да пословни амбијент у коме се обавља делатност за коју је предузеће регистровано не само да се није поправио, већ из године у годину постаје све гори. До оваквог закључка дошла је и Влада Републике Србије, па је у више наврата током прошле пословне године доносила одлуке којим је помагала топланама широм Србије позајмицама мазута из робних резерви. Наравно, тако позајмљени мазут се мора вратити, али је постигнут главни циљ, а то је да су грађани имали уредно снабдевање квалитетном топлотном енергијом.

У протеклој пословној години постоје и светле тачке које су оличене у чињеници да се приводи крају припремни период за реализацију пројекта "Реконструкција топловода и модернизација топлотних подстанца". Овај пројекат ће бити реализован средствима KFW банке, а конкретни радови су планирани да почну средином маја месеца и трајаће до краја 2015. године са извесним паузама за време трајања грејне сезоне. Планирана је замена комплетног топловода, увођење аутоматике и замена измењивача у појединим подстанцама, уградња уређаја за мерење испоручене количине топлотне енергије и, уколико преостане новца, набавка топловодног котла од 5 MW за котларницу "Мини топлана".

РАД ПОСТРОЈЕЊА

Котларница "Мини топлана" за производњу топлотне енергије као енергент користи мазут и у првој половини године је имала инсталирана два топоводна котла укупне снаге 10 MW. У овом периоду радио је само један котло и то "Топлинг" ТК – 500, снаге 5 МЊ, а котло "Шукомах" снаге 5 MW је био резерва. У летњем периоду овај котло је расходуван и расписан је техдер за набавку два топоводна котла снаге по 2 MW која сагорева огревно дрво. Расходувани котло "Шукомах" је демонтиран и продат као отпадно гвожђе. Постоље овог котла је искоришћено за монтажу два нова котла, мада је извршена и доградња постоља, обзиром да ови нови котлови заузимају већи простор.

На конкурс су изабрана два котла производње "Кран инжињеринг" ТИП ТККИ - 2000 и потписан уговор о набавци и уградњи почетком новембра 2012 године.

У другој половини 2012. години у овој котларници је био инсталиран и радео само један котло на мазут снаге 5 MW. Монтажа котлова ТККИ - 2000 је почела децембра и до краја године није завршена.

У раду котла на мазут у периоду октобар - децембар 2012 године није било проблема обзиром да је пре почетка грејне сезоне извршено сервисирање горионика, а у времену када је било прекида због повољних временских услова вршено је чишћење и превентивна замена појединих делова.

Котларница "Војне баште" за производњу топлотне енергије као енергент користи дрво и угаљ. За производњу топлотне енергије у 2012. години радила су два котла "Вулкан супер" снаге по 475 KW и један котло "Топлинг" снаге 1000 KW. У зависности од спољне температуре комбиновано су радила два котла по 475 KW, или један котло од 1000 KW и један од 475 KW. На котловина "Вулкан супер" у 2012 години дошло је до пуцања два получланка. Оправке је вршио СЗР "Термис МКМ", из Књажевца тако што му је плаћен само рад, а матерјал, односно получланци коришћени су половни од котла који је предходне године расходуван у овој котларници. Сви наведени кварови су санирани тако да нису проузроковали застоје у раду и испоруци топлотне енергије.

Топловод и подстанице у 2012. години била су четири велика квара на топоводу. Први квар је настао испред стамбене зграде Бранка Радичевић бр.6. Квар су привремено санирали радници топлане. Други квар је настао у ул. Књаза Милоша испред стамбене зграде Д.Радосављевића бр.2, а трећи и четврти квар је настао испред стамбене зграде Књаза Милоша 75. испред стамбено-пословне зграде "Напредак". Отклањање ова три квара је извршио СЗР "Термохит". За време ових радова није било већих застоја, односно дужих од 10 сати у испоруци топлотне енергије.

ТЕКУЋЕ ОДРЖАВАЊЕ

У склопу текућег одржавања машине и опреме за производњу и испоруку топлотне енергије урађено је следеће:

- набављена су најнеопходнија средства за чишћење и подмазивање;
- уговорена је и извршена набавка резервних делова као што су : осигурачи, ел. грејачи, контактори, биметали, материјал за дихтовање котлова, резервни делови за горионик и сл.
- извршен ремонт две циркулационе пумпе тип.CL 803/4
- извршен ремонт топоводне пумпе SCPT - 100-400/B
- извршен ремонт дозирне пумпе SCP -40-315
- извршен ремонт циркулационе пумпе CL-80
- извршен ремонт једне циркулационе пумпе GHR 65
- извршен ремонт две циркулационе пумпе CL 65
- извршен ремонт циркулационе пумпе за мазут

У периоду од априла до октобра 2012.године извршено је редовно чишћење и подмазивање свих котловских постојења и пратеће опреме.

Извршено је химијско прање котла "Топлинг" у "Мини топлани" који ради на мазут са димне и водене стране.

ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА

У 2012. години донета је одлука о набавци и уградњи котлова на чврсто гориво у котларници "Мини топлана" која је до сада користила искључиво мазут. У тендеру је захтевано да понуђени котлови сагоревају најмање 70% огревно дрво и са 30% угља дају снагу по 2 MW .

На тендеру су изабрани котлови произвођача "Кран инжењеринга" из Књажевца који носе ознаку ТККИ - 2000 чија снага по 2 MW за горе наведене енергенте, треба да се докаже по завршетку пробног рада.

УТРОШАК ЕНЕРГЕНАТА У 2012. ГОДИНИ

Планом и Програмом рада за 2012. годину, а у складу са техничким показатељима за просечну температуру у грејној сезони града Ниша емпиријским обрасцем предвиђена је потрошња мазута за инсталисани капацитет у Књажевцу у количини од 894.256 кг. мазута, као и потрошња 1.885 м3 огревног дрвета.

У 2012. години утрошак енергената износи:

- утрошак мазута: ..... 860.000 кг
- утрошак огревног дрвета ..... 2.069 м3 (просторних)

Може се закључити да је утрошена количина енергената, мазута, за 3% испод планиране, што је највећа потрошња у досадашњем раду топлане јер су временски услови били у фебруару 2012 године и изузетно неповољни, тако да је грејање радило непрекидно од 28 јануара до 16 фебруара, а обзиром да је у функцији био само један котлоу снаге 5 MW, морао је у том периоду да ради под пуним оптерећењем.

У котларници "Војне баште" је утрошено за 9% више огревног дрвета од планираног, због изузетно неповољних временских услова први пут је ова котларница радила без прекида у периоду од 28 јануара до 16 фебруара . Зато је планирана количина огревног дрвета од 1.885 м3, која је узета на бази искустава из ранијих периода је прекорачена.

УТРОШЕНО ВРЕМЕ РАДА

На руковању постројењима у котларници "Мини топлана", "Војне баште" и на одржавању подстанца и инсталација у стамбеним објектима у 2012. години била су запошљена седам радника, од тога један радник са II степеном, четири радника са III степеном и два радника са IV степеном стручне спреме. У грејној сезони два радника су била на боловању у времену од 65 грејна дана, тако да је остварен мањи фонд радних сати стално запошљених радника од планираног. За извршење неопходних послова утрошено је укупно 13.600 радних сати радника стално запослених и 2.064 радних сата радника ангажованог преко омладинске задруге, тако да укупан број радних сати на производњи и испоруци топлотне енергије, као и одржавању система износи 15.664 радних сата.

Утрошено време рада за поједине активности износи:

- производња и испорука топлотне енергије.....	10.664 часа
- ноћна дежурства и рад ноћу.....	524 часа
- чишћење котлова и горионика	360 часа
- чишћење филтера	80 часа
- припрема за топлу пробу и топла проба.....	580 часа
- припрема за грејну сезону (замена набављених резервних делова, материјала и испитивање).....	900 часа
- интервенција на топоводу и замена пум.....	368 часа
- цепање и складиштење огревног дрве	144 <u>часа</u>
С в е г а :	13.600 часа
- <u>рад помоћних радника из омладинске задруге .....</u>	<u>2.064 часа</u>
Укупно утрошено време рада.....	15.664 часа

С обзиром да је Планом и Програмом предвиђено да у 2012. години укупно утрошено време рада буде 19.850 часова може да се закључи да је утрошено мање него што је планирано, јер су коришћени радници преко Центра за социјални рад, који су радили на пословима припреме огревног дрвета за ложење. Укупан број радних сати радника преко Центра за социјални рад износи 850.

У 2012. години радници на руковању и одржавању су редовно добијали ХТЗ опрему према нормативу као и рукавице чија је набавка вршена према потреби.

ЕКОНОМСКИ ДЕО ИЗВЕШТАЈА

У току пословне 2012. године, у целом периоду цена услуге грејања је била далеко од економске па је са таквом ценом могло да се покрије само око 70 % од укупних трошкова пословања, што је у великој мери утицало на пословни резултат предузећа.

Такође, када важећа цена грејања знатно одступа од цене којом би се покрили минимални трошкови пословања, онда се тиме онемогућава како квалитетна припрема и благовремено занављање постројења и опреме, тако и редовна набавка потребних количина енергената што угрожава и редовност пружања услуге грејања. Уколико је период тог одступања дугачак, као што је овде случај, онда се доводи у питање и редовно измиривање дуговања добављачима, а пре свега, измирење дугова за енергенте и електричну енергију.

Све горе наведене анализе указују на чињеницу да се временом све више доводи у питање рад топлане, што може да изазове бројне техничке, социјалне и друге последице. Треба нагласити да у једаном броју зграда за колективно становање није предвиђена могућност за алтернативне видове грејања. Није предвиђена могућност за грејање како на чврст енергент (нема димњака) тако ни за грејање на електричну енергију (електро инсталација није пројектована за већа оптерећења и грејање на електричну енергију).

Да би целокупна економска ситуација у предузећу била јаснија у наставку је дат читав низ финансијских показатеља, па се разним анализама може доћи до закључка шта је то што оптерећује пословање предузећа и шта треба урадити да би се оно поправило.

На почетку пословне 2012. године пренето стање је било:

- Укупне обавезе(добављачи, камате, зараде) : 75.481.630,59
- Укупна потраживања 34.070.526,16

Разлика.....41.411.104,43 дин.

На крају грејне сезоне 2011- 2012. (30.06.2012.) финансијско стање је било следеће:

-Укупне обавезе (добављачи,кредит,камате,зараде,ПДВ):.....86.634.993,58
- Укупна потраживања: 38.426.580,97

Разлика.....48.208.412,61 дин.

На крају пословне 2012. године (31.12.2012.) финансијско стање је било следеће:

- Укупне обавезе (добављачи,кредит,камате,зараде):..... 113.677.270,65
- Укупна потраживања 38.728.345,16

Разлика.....74.948.924,84 дин.

Пресек стања на дан 31.12.2012. године је следећи:

Стање конта	Стање жиро рачуна:	
	“Уникредит банка”:	12.245,70
	“Credit agricole” :	81.536,72
	Банка “Интеса”:	206.141,44
	Поштанска штедионица	2.848,87
	укупно стање на ж.рачуну.	302.772,73
	одложна благајна	265.000,00
	редовна благајна	15.248,98
	благајна бонова	/
	Укупно:	280.248,98

Стање залиха на дан 31.12.2012. године:

Мазут у вредности од	8.036.177,60
Огревно дрво у вредности.....	3.919.043,13
Угаљ у вредности.....	/

Укупно 11.955.220,73

Потраживања:

Купци за посл.простор.....	7.678.543,28
Купци за стамб. Простор.....	18.563.591,57
Тужени корисници.....	12.486.210,31

Укупно 38.728.345,16

Повраћај за ПДВ.....3.653.745,26

Обавезе Добављачи	112.221.815,65
Остале обавезе из посл.	659.140,00
Добављачи огревно дрво	25.000,00
Кредит	/
Неисплаћени л.д.	546.315,00

Укупно 113.677.270,65

Обавеза за неисплаћену зараду (садржано у "трошкови л.д. укупно")
XII месец 546.315,00

Остварени приходи од	
6120 – локали.....	15.708.512,67
6121 - станови.....	35.715.249,97
6400 – субвенција.....	7.950.000,00
6690 – остали фин.....	56.144,96
6620 – камате.....	2.603.318,05
Укупно:	62.033.225,65

**ИЗВРШЕЊА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА (БАЗНЕ КАЛКУЛАЦИЈЕ) ЈКП
"ТОПЛАНА" КЊАЖЕВАЦ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2012. ДО 31.12.2012. ГОДИНЕ**

ПЛАНИРАНО У 2012. год

РЕАЛИЗОВАНО У 2012. год.

ТРОШКОВИ ПО ГРУПАМА

ТРОШКОВИ ПО ГРУПАМА

1. ЕНЕРГЕНТИ

1. Бензин	42.350,00
2. Дизел	18.810,00
3. Моторно уље	4.950,00
4. Уље за мењач	8.910,00
5. Товатна маст	3.520,00
6. Мазут (са прево)...	46.313.518,00
7. Дрва	4.712.500,00
8. Угаљ	/
9. Бутан гас	/
10. Струја (укупно)....	2.450.000,00

Свега: 53.554.557,70

2. МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ:

1. Трошкови материјала.....	110.000,00
2. Трошкови резер. делова....	120.000,00
3. Отпис ситног инвентара.....	
4. Трошкови ХТЗ опреме.....	35.000,00
5. Штампане обр. лис. и књи...	22.000,00
6. Канцеларијски материјал....	44.000,00
7. Услуге одрж. серв. и прог...	350.000,00
8. /	/

Свега: 681.000,00

3. АМОРТИЗАЦИЈА

1. Амортизација	1.300.000,00
2. Осигурање осн. сред..	160.000,00

УКУПНО: 1.460.000,00

1. ЕНЕРГЕНТИ

1. Бензин и дизел гориво.....	143.275,00
/	/
/	/
/	/
6. Мазут(са превоз.).....	54.996.318,01
7. Дрва	6.724.493,21
8. Угаљ	/
9. Бутан гас	/
10. Струја (укупно).....	2.736.317,07

Свега: 64.600.403,29

2. МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ:

1. Трошкови материјала.....	493.921,01
2. Трошкови рез. делов.....	92.946,01
3. Отпис ситног инвент.....	27.354,42
4. Трошкови ХТЗ опреме.....	36.120,83
5. /	/
6. Канцел. Материјал.	84.748,33
7. Усл. одрж. серв. и про.....	442.924,23
8. /	/

Свега: 1.178.014,83

3. АМОРТИЗАЦИЈА

1. Амортизација.....	1.446.108,03
2. Осигур. осн. сред.....	120.642,71

УКУПНО: 1.566.750,74

4. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ
ТРОШКОВИ

1. ПТТ услуге	187.000,00
2. Трошкови (ОЗ).....	250.000,00
3. Дневнице, семин. симп.....	60.000,00
4. Регрес превоз радника ...	327.000,00
5. Услуге одр. чистоће	/
6. Банкарске услуге	140.000,00
7. Губитак из пре. пер. /	
8. Трош. (каматне стопе)...	5.000.000,00
9. Помоћ оснивача /	
10. Репрезентација	150.000,00
11. Остали ван. трошкови	55.600,00

УКУПНО: 6.169.600,00

4. НЕМАТЕРИЈАЛНИ

1. ПТТ услуге	201.813,73
2. Трошкови (ОЗ).....	429.297,48
3. Дневнице, семин. симп.....	74.997,00
4. Регрес превоз радника.....	377.324,00
5. Вода – смеће	111.486,74
6. Банкарске услуге	103.180,85
7. Губитак из пре. пер. /	
8. Трош. (каматне стопе).....	7.755.120,92
9. Помоћ оснивача /	
10. Репрезентација	166.430,18
11. Остали нем. трошкови	4.028.629,55

УКУПНО: 13.248.280,42

5. ЗАРАДЕ

1. Зараде.....6.454.221,00

УКУПНО: 6.454.221,00

5. ЗАРАДЕ

1. Зараде.....6.454.081,31

УКУПНО: 6.454.081,31

- УКУПНО ПЛАНИРАНО:.....80.603.150,00 динара
- УКУПНО РЕАЛИЗОВАНО:..... 87.047.530,59 динара

Највећи износ дуговања према добављачима ЈКП "Топлане" на дан 31.12.2012. год.:

Републич.дирек.за робне резерве (мазут)	69.138.112,04
"Нафта" АД Београд	8.801.158,56
Електродистрибуција.....	27.409.120,12
Аутоп. Никодијевић Славољуб.....	720.758,40
"Дунав" осигурање	357.853,17
Аутопр. Драган Ћирић	469.400,00

Највећи износ потраживања од корисника услуге грејања за пословни простор на дан 31.12.2012. године:

"Гургусовац"	625.940,91	(тужен-искључен)
"Напредак"	193.641,46	(вансудско)
"Галис" тех.преглед	74.673,03	(послата опомена)
"Релах" Подвис терм.....	82.578,97	(послата опомена)
Митић Игор	41.574,98	(послата опомена)

Највећа потраживања од корисника грејања за стамбени простор на дан 31.12.2012 године по утужењу:

Ђорђевић Вера и Милан 9-те бригаде 15/0-6.....	44.087,62	(опомена)
Петковић Живота 9-te brigade 19/1-30	90.856,01	(опомена)
Ристић Душан Б.Радичевића 6/1-10	44.414,79	(опомена)
Боцић Верица Б,Радичевића 12/2-25	32.073,07	(опомена)
Матић Љиљана Б.Радичевића 6/1-9	54.100,27	(опомена)

Наплата потраживања, је и даље отежана пре свега. због недостатка ефикасног механизма принудне наплате, али и због општег стања у друштву где се, пре свега, мисли на лош стандард код једног броја корисника код којих се појављује ситуација да немају одакле да плате своје рачуне па се констатује "немаштина". ЈКП "Топлана" је наставила са пружањем погодности при наплати како би, с једне стране, помогла корисницима услуга да што лакше плате како своје редовне рачуне за испоручену топлотну енергију, тако и измире стара дуговања и како би, с друге стране, обезбедила бољи прилив средстава и бољи проценат наплате.

Наплата потраживања је и у 2012. години текла веома отежано и захтевала је велико ангажовање свих запослених. У циљу обезбеђења што боље наплате у току године је обављен читав низ контаката са представницима скупштине станара и са самим власницима станова што је дало позитивне резултате и повећало степен наплате.

У пословној 2012. години просечан проценат наплате за стамбени простор је био преко 80% .

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

Анализа пословања за 2012. годину:

Пренето стање 01.01.2012:

Обавезе.....	75.481.630,59 динара
Потраживања:.....	<u>34.070.526,16</u> динара
Разлика	41.411.104,43 динара

Пословање у 2012. години:

Фактурисана реализација	51.479.907,60 динара
Камата	2.603.318,05 динара
Приходи од субвенција СО.....	<u>7.950.000,00 динара</u>
Укупно.....	62.033.225,65 динара

Пословање у 2012. години:

Приходи.....	62.033.225,65 динара
Трошкови.....	87.047.530,59 динара
Губитак.....	25.014.304,94 динара

На дан 31.12.2012. године стање обавеза и потраживања је било следеће:

- Укупне обавезе (добављачи, кредит, камате, зараде):.....113.677.270,65
- Укупна потраживања: 38.728.345,16

Разлика.....74.948.925,49

ЗАКЉУЧАК

Да закључимо констатацијом да је предходна пословна година, са аспекта редовности пружања услуге и квалитета грејања, успешно приведена крају, али је била праћена низом различитих проблема. Тржишно формирање цене мазута и огревног дрвета и раст цене услуге грејања који уназад више година, то повећање цена енергената не може да прати, доводи предузеће у ситеацију да мора да послује са великом губитком, па се предузеће сусреће са недостатком средстава за редовно занављање и одржавање својих постројења и опреме али и са недостатком средстава за набавку енергената који учествују са преко 75% у укупним трошковима. Велико дуговање у мазуту према Дирекцији за робне резерве и велико дуговање за електричну енергију повлаче и велике трошкове по основу камате што још више оптерећује пословање предузећа.

Имајући то у виду и не чекајући да проблеми ескалирају до крајних граница, топлана је уз подршку општине Књажевац и Министарства финансија и енергетике решење проблема нашла у супституцији мазута јефтинијим енергентом (огревним дрветом) па се надамо да је 2012 година последња година када предузеће исказује оволико велики финансијски губитак. Очекујемо да ће у наредном периоду смањењем трошкова за енергенте и уштедама на губицима топлотне енергије, после реконструкцијом топловода и модернизације подстаница, бити заустављено даље пропадање предузећа и да ће резултати пословања почети да имају тренд позитивног раста. Реализацијом започетих пројеката у многоме ће се повећати поузданост и енергетска ефикасност постројења, биће смањена штетна емисија и загађење животне средине, а цена топлотне енергије за грађане Књажевца ће бити пуно прихватљивија него што је то у градовима у окружењу али и широм Србије.

Д и р е к т о р,

Тричковић Љубодраг, дил. инг.маш.